

VRUCHTWISSELING MET GEWASGROEPEN
GEEFT FLEXIBILITEIT IN STROKENTEELT

Schoolvoorbeeld van omschakeling naar biologische strokenteelt

Drie jaar geleden schakelde Cornelis Mosselman zijn bedrijf BI-JOVIRA over van conventionele naar biologische en regeneratieve teelt. Met natuurlijke plaagbestrijding, geen intensieve grondbewerking, vaste rijpaden, eigen Bokashi-compost én strokenteelt. “Voor de omschakeling naar biologisch moest ik al investeren in nieuwe machines. Ik heb gelijk rekening gehouden met de eisen die strokenteelt stelt aan mechanisatie.”

TEKST HILDE FABER | FOTO'S FAMILIE MOSSELMAN

Strokenteelt belooft veel: verbetering van de biodiversiteit, vermindering van ziekten en plagen, betere nutriëntenbenutting, verbeterde bodemkwaliteit en een veerkrachtiger systeem. Onderzoekresultaten van de WUR ondersteunen deze voordelen van het telen in stroken. Klopt dat ook in de praktijk? Hier de eerste ervaringen van Cornelis Mosselman van akkerbouwbedrijf BI-JOVIRA.

Volgens Cornelis is hij het schoolvoorbeeld met zijn gelijktijdige overstap naar biologisch én strokenteelt. Omdat hij voor zijn overstap naar biologisch moest investeren in een compleet nieuw machinepark, kon hij gelijk rekening houden met de eisen die strokenteelt stelt aan mechanisatie. Bestaande biologische bedrijven die willen starten met strokenteelt, staan volgens Cornelis voor een moeilijke keuze: “Ga je je strookbreedte aanpassen aan je machines of ga je investeren in andere machines? Een nieuw machinepark kan het heel kostbaar maken.” Nog een voordeel van de gelijktijdige omschakeling naar biologisch: Cornelis koos voor tweejarige grasklaver op zijn hele bedrijf, waarna hij vrij is in de keuze voor een nieuw, biologisch bouwplan. “Je begint met een volledig blanco canvas. Maar je moet wel durven,” grapt hij. Het nieuwe machinepark was nodig vanwege de overstap naar biologisch, de rijpaden met GPS en de overstap naar strokenteelt. “Dus de spuit ging weg en een wiedeg kwam ervoor terug. Dat is gewoon de omschakeling naar biologisch.” Vanwege de rijpaden koos Cornelis

Bedrijfsgegevens BI-JOVIRA - Ooltgeplaat

Areaal | 53 hectare, waarvan 35 hectare strokenteelt
Grondsoort | lichte en zware zavel
Gewassen | Koolsoorten (witte kool, rode kool, bloemkool, broccoli), uien, witlof, pompoenen, peen, pastinaak, aard-appelen, gras-klaver
Breedte stroken | 3 meter, werkbreedte machines is 3.15 meter
Bemesting | Winterharde groenbemesters aangevuld met Bokashi van eigen (natuur)maaisel. Eventueel rijbemesting met kippenkorrels als na-gift tijdens het seizoen.
Beregening | 54 meter brede boom en een tank-karretje voor bewatering na kieming Vruchtwisseling: Zie afbeelding
Machinepark | Compleet eigen machinepark aangepast op eigen strookbreedte

“Het is ongelofelijk hoe mijn grond verbeterd is in drie jaar tijd.”

voor tractoren met GPS, een kostbare investering. En als laatste koos Cornelis voor een standaard werkbreedte van 3.15 meter voor alle machines, passend bij zijn nieuwe strookbreedte die hij zo smal mogelijk wil houden. Die standaard werkbreedte maakte de kosten voor nieuwe machines weer acceptabel. “Het machinepark kan dus een kostenpost zijn bij strokenteelt. Of je moet concessies doen aan je plan. Dat vind ik jammer, want uiteindelijk moeten mechanisatie en techniek ondersteunend zijn aan je teeltplan. We draaien dat te vaak om in Nederland. De basis is dat we optimaal gaan telen en optimale omstandigheden creëren. En techniek ondersteunt dat.” Daarnaast maakte Cornelis zelf veel aanpassingen aan zijn machines tijdens het seizoen. Gelukkig is hij hierin vaardig en heeft er ook veel plezier aan. Maar het zijn vaak deze kleine

Bezoek BI-JOVIRA deze zomer!

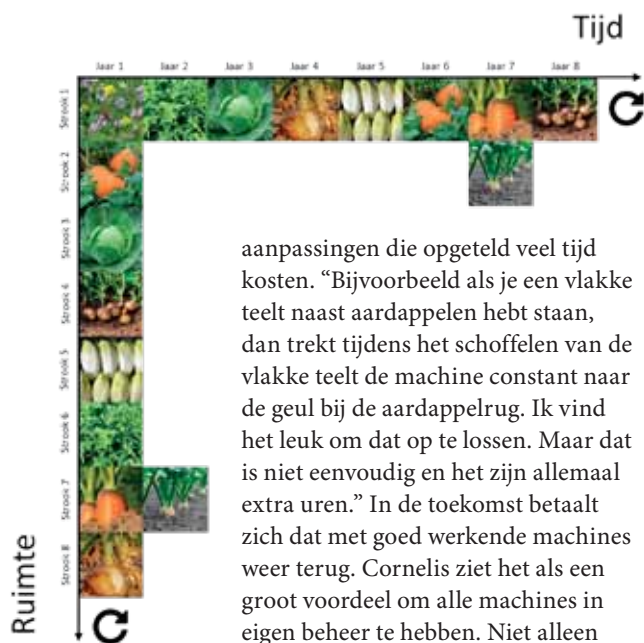
Het strokenteeltperceel van Bi-JOVIRA in Ooltgensplaat is – na opgave – te bezoeken als excursieveld voor de Biologische Velddagen: de demonstratie in het strokenteeltperceel is plaagbestrijding met bodemroofmijt in ui. Net als de volgende excursievelden waar je strokenteelt kan zien: -excursieveld aardappelrassen van BDEKO bij ERF BV; -excursieveld strokenteelt van WUR open Teelten bij ERF BV en -excursieveld mengteelt tarwefeldboon van Bionext op Landgoed de Velhorst. Velden bezoeken kan, maar aanmelden is wel verplicht via www.biologischevelddagen.nl

Maak je eigen strokenteeltbouwplan

Zelf je eigen bouwplan voor strokenteelt maken – voor een perceel of je bedrijf? Doe deze herfst mee aan de training strokenteelt met Dirk van Apeldoorn, WUR; Maria van Bostel, Land & Co en Jaco Burgers van ERF BV. Locatie: Erf BV in Zeewolde. Vier bijeenkomsten met bedrijfsbezoeken gericht strookbreedte, machinepark, goede buurgewassen en jouw bouwplan. Informatie en opgave: www.bioacademy.nl

Foto: Wim van Vossen

aanpassingen die opgeteld veel tijd kosten. “Bijvoorbeeld als je een vlakke teelt naast aardappelen hebt staan, dan trekt tijdens het schoffelen van de vlakke teelt de machine constant naar de geul bij de aardappelrug. Ik vind het leuk om dat op te lossen. Maar dat is niet eenvoudig en het zijn allemaal extra uren.” In de toekomst betaalt zich dat met goed werkende machines weer terug. Cornelis ziet het als een groot voordeel om alle machines in eigen beheer te hebben. Niet alleen passen alle machines dan perfect op de werkbreedte van de stroken, hij heeft de bewerking ook volledig in eigen hand. De loonwerker kent namelijk zijn strokenteeltsysteem niet. “Die moet eerst je hele strokenteelt gedachtegang leren. Dat kan ik niet aan een ander overlaten. Wij hebben de plannen gemaakt en rijden zelf.”

aanpassingen die opgeteld veel tijd kosten. “Bijvoorbeeld als je een vlakke teelt naast aardappelen hebt staan, dan trekt tijdens het schoffelen van de vlakke teelt de machine constant naar de geul bij de aardappelrug. Ik vind het leuk om dat op te lossen. Maar dat is niet eenvoudig en het zijn allemaal extra uren.” In de toekomst betaalt zich dat met goed werkende machines weer terug. Cornelis ziet het als een groot voordeel om alle machines in eigen beheer te hebben. Niet alleen passen alle machines dan perfect op de werkbreedte van de stroken, hij heeft de bewerking ook volledig in eigen hand. De loonwerker kent namelijk zijn strokenteeltsysteem niet. “Die moet eerst je hele strokenteelt gedachtegang leren. Dat kan ik niet aan een ander overlaten. Wij hebben de plannen gemaakt en rijden zelf.”

Flexibele rotatie. Strokenteelt geeft minder flexibiliteit in de vruchtwisseling. Bij BI-JOVIRA vond Cornelis een oplossing. Zijn rotatie is gebaseerd op ge-

wasgroepen, waarvan er zes in de huidige vruchtwisseling zijn opgenomen. Dit geeft Cornelis de ruimte te wisselen tussen gewasgroepen en een groep te kiezen die hij nu nog niet teelt. Dit doet hij als een groep hem niet past of financieel niet interessant is. Ook is hij heel flexibel in welke soorten binnen een gewasgroep hij teelt. In zijn 8-jarige rotatie weet hij dus al waar en wanneer er kool op zijn land komt te staan, maar welke koolsoort dit wordt - broccoli, bloemkool, rode of witte kool - besluit hij aan het begin van ieder seizoen. Bovendien kan hij makkelijk een strook gebruiken om te experimenteren met een nieuw gewas zonder veel risico te lopen. Ook weer een voordeel van het telen in stroken.

Gestructureerd werken. “Hou het simpel en breng structuur aan. Als je strokenteelt doet, moet je je aanwennen om heel gestructureerd te werken.” Dat is het advies van Cornelis aan andere telers. “Je werkt met verschillende gewassen en teeltsystemen op hetzelfde land. Dit vergt planning, documentatie en overzicht houden. Daarom moet je motivatie echt uit het hart komen.” Maar als je het goed doet, dan levert het volgens hem ook veel op: “Het is ongelooflijk hoe mijn grond verbeterd is in drie jaar tijd.” ■

Cornelis Mosselman nam deel aan de innovatietraining strokenteelt in het project 'Innovatie in de biologische sector: een podium voor pioniers'. Dit project is mede mogelijk gemaakt door de provincie Flevoland en de EU: Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling. Europa investeert in zijn platteland.